

Namsskogan kommune

Toppen i Namdalen

Arbeidsdokument kommuneplanens samfunnsdel

Totalt areal: 1 417,16 km²

Land areal: 1 353,11 km²

Vannareal: 64,05 km²

Befolkning: 842

Befolkningstetthet: 0,62 innb/km

**Namsskogan
Kommune**

Innholdsfortegnelse

1. PRESENTASJON	3
2. INNLEDNING	5
2.1 Bakgrunn for dette arbeidet	5
3. UTVIKLINGSTREKK OG VIKTIGE UTFORDRINGER FOR NAMSSKOGAN KOMMUNE	6
3.1 Overordnede trender og rammevilkår	6
3.2 Utviklingstrekk og utfordringer i Namsskogan kommune	8
3.2.1 Generelt	8
3.2.2 Skole og barnehage.....	12
3.2.3 Barnevern og PPT	16
3.2.4 Helse og omsorg	16
3.3.5 Næringslivet	18
3.2.6 Landbruk og utmark	20
3.2.7 Samfunnssikkerhet og beredskap	21
3.2.8 Kommunen som organisasjon – framtidig kommunesammenslutning?.....	21
4.0 REGIONALE STRATEGIER OG PLANER.....	22
5.0 NASJONALE FØRINGER	23

1. PRESENTASJON

Namsskogan kommune ble etablert i 1923, og er den nordligste kommunen i Nord-Trøndelag fylke. Namsskogan har grenser mot Grane, Røyrvik, Grong, Høylandet og Bindal kommuner.

Kommunen har valgt å markedsføre seg med slagordet «Toppen i Namdalen!».

Det første herredstyremøtet for Namsskogan ble avholdt 19. mars 1923 på «stedet Trones». På dette møtet ble det valgt formannskap, ordfører ligningsnemd, overligningsnemd, og medlemmer til forskjellige styrer og råd, bl.a. skolestyre, fattigstyre, skogoppsyn, skogbrandmenn.

På dette møtet ble også det første budsjettet for kommunen satt opp. Første post var fattigvesen, her var sluttsummen 5800 kr, skolevesenet ble ført opp med utgift/inntekt på 7450 kr, vegvesenet fikk 1400 kr, og posten til kommunevesenet var på kroner 16 120.

Bosetning

Fra slutten av 17-tallet med den første bureising , og fram til i dag har det vært sammenhengende bosetting i Namsskogan. Før den tid viser en del historiske funn at det kan ha vært tidligere bosetting knyttet til bl.a. jernmalmutvinning, jakt og fangst. Utover 19-tallet ble det betydelig vekst i folketallet, fortrinnsvis knyttet til skogsdrift, anleggsdrift (jernbane og veg), og etter hvert gruvedrift i Skorovas.

Namsskogan hadde vekst i folketallet helt frem til omkring 1970, det var opp mot 1.800 innbyggere i kommunen. Siden har det gått ned, vesentlig som en følge av nedleggingen av Skorovas Gruber. Dagens bosetning (928 innbyggere) er spredt i og rundt tettstedene Trones, Brekkvasselv og Namsskogan.

**Namsskogan
Kommune**

Næringsliv

Kommunens næringsliv er i stor grad knyttet til bygg og anlegg, handel og service, turisme og reiseliv. Jordbruket er også en viktig næring, i all hovedsak basert på kjøtt og melkeproduksjon. Namsskogan kommune er den klart største arbeidsplassen, og sysselsetter rundt 116 årsverk fordelt på 152 personer. Namsskogan Familiepark framstår i dag som en av de største attraksjonene og er et fyrtårn for utvikling av reiselivet i kommunen.

Samferdsel

Nordlandsbanen og E 6 går gjennom kommunen fra sør til nord over en strekning på ca. 60 km.. Fra E 6 tar veier av til Skorovatn (Rv. 764) og Røyrvik (Rv. 773). Det er 120 km til nærmeste flyplasser i Namsos og Mosjøen.

**Namsskogan
Kommune**

2. INNLEDNING

2.1 Bakgrunn for dette arbeidet

I kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen legge vekt på viktige utfordringer, og synliggjøre de strategiske valgene kommunen tar.

Dette gjelder:

- Samfunnsforhold som befolkningsutvikling, utbyggingsmønster, utbyggingsvolum, folkehelse, barn og unge, integrering og næringspolitikk.
- I tillegg skal samfunnsdelen si noe om kommunen som samfunnsutvikler og tjenesteleverandør. Den skal også ta hensyn til nasjonale mål, og gi føringer for kommuneplanens arealdel.

3. UTVIKLINGSTREKK OG VIKTIGE UTFORDRINGER FOR NAMSSKOGAN KOMMUNE

3.1 Overordnede trender og rammevilkår

Det er lett å se på Namsskogan kommune, som en liten og ubetydelig plass som i liten grad berøres av overordnede trender og rammevilkår. Slik er det ikke lenger. Selv en liten distriktskommune i Trøndelag vil raskt bli berørt av den økende globaliseringen. Overordnede trender er av nasjonal og internasjonal karakter, der globalisering er et stikkord for utviklinga i vår tid.

Typisk for globaliseringa er at nasjonalstaten blir svekket og i stor grad erstattet av overnasjonale styringsorgan. Økonomisk utvikling og handel skjer i større grad uavhengig av nasjonalstaten sine grenser. Norge har valgt å stå utenfor EU, men har gjennom EØS avtalen forhandlet seg fram til ulike avtaler innenfor mange områder.

Andre trekk ved den økende globaliseringa er bl.a.:

- Vi blir mer og mer lik på tvers av landegrenser
- Det skjer en standardisering innen handel, produksjon og sosial rettigheter.
- Arbeidsplasser blir ”flagget” ut fra høykostland, som f. eks Norge.
- Innenfor store regioner f. eks EU/EØS området skjer det en større bevegelse av arbeidskraft mellom landene.

Finanskriser, børsfall og andre form for kriser som pandemier vil raskt spre seg over hele verden.

**Namsskogan
Kommune**

I 2020 har vi pandemi krise som preger det globale bildet og gir internasjonale, nasjonale og lokale konsekvenser.

Disse krisene setter fokus på nasjonalstatenes rolle for å iverksette stabiliserende tiltak for å unngå sammenbrudd i økonomien med påfølgende konkurser, arbeidsledighet og økonomiske nedgang.

Namsskogan kommune har næringsliv, som både direkte og indirekte kan bli berørt av slike kriser. Dette gjelder både bygg og anleggsbransjen, samt turisme og handel.

Et annet typisk trekk ved vår tid er informasjonssamfunnet der ny teknologi har skapt nye måter for kommunikasjon og samhandling. Dette gir muligheter for å opprette nye markedsplasser for salg av varer og tjenester. Verden er ellers preget av store forskjeller i teknologisk, økonomisk og sosial utvikling.

Mange konfliktområder fører til en strøm av flyktninger inn mot den vestlige verden og Norge. Vårt land har som følge av det store oppgaver og utfordringer med bosetting og integrering av mennesker som har fått opphold.

En sterk kulturell trend i vår vestlige verden er individualisering med følgende hovedtrekk:

- Selvrealisering
- Menneskets behov og rettigheter står i fokus
- Økende konsum og forbruk
- På søken etter det spesielle og unike
- På jakt etter opplevelser og eksklusivitet.

**Namsskogan
Kommune**

Denne individualiseringa har ført til at produktet må ha en historie eller ”innpakning”. Desto mer spesiell og særegen en plass er, - desto mer interessant blir plassen som reisemål, og som sted for bosetting. Samtidig har utviklingstrekket både i nasjonal og global sammenheng vært en sentralisering og økende befolkningskonsentrasjoner i byer og tettsteder, på bekostning av landsbygda. I flere land er befolkningstettheten så stor at mange innbyggere er på søken etter en boplass i mer landlige omgivelser.

Mange steder og kommuner arbeider nå målrettet med å framheve fortrinn, omdømmebygging og profilering. Noen har lyktes bedre enn andre.

Indikasjoner på at klimaet er i endring innebærer også betydelige globale utfordringer. Spesielt forventes at den rike del av verden må bidra langt sterkere for å redusere utslipp av klimagasser. FNs 17 bærekraftsmål er viktig å forholde seg til i den videre planleggingen og utviklingen av samfunnet.

3.2 Utviklingstrekk og utfordringer i Namsskogan kommune

3.2.1 Generelt

Namsskogan kommune var en del av Indre Namdals-regionen som nå er avsluttet og regionen har gått inn i region Namdal

Befolkningsmengden i region Namdal er 37.812.

**Namsskogan
Kommune**

De største utfordringene for Namsskogan samfunnet har vært nedgang i folketallet over lang Tid. Med stadig flere eldre i kommunen blir forsørgerbyrden en utfordring fremover. Vi blir stadig færre yrkesaktive i forhold til antallet barn og eldre.

Man kan se for seg at en fortsatt nedgang av folketallet (j.f.r prognosene) vil føre til følgende:

En desentralisert skole og barnehagetilbud står i fare. Kommunen har i dag to små skoler og tre små barnehager. Alle disse er sårbare for nedgang i barnetall/elevtall. Det sosiale og faglige miljøet vil gradvis forvitres når skolene blir så små, og det blir utfordrende å opprettholde tilstrekkelig kvalitet.

Kulturtilbudet vil svekkes. Spesielt gjennom mangel på rekruttering av ressurspersoner inn i frivillige lag og foreninger. Videre muligheter for å få til gode arrangement m.v

Tjenesteytende næringsliv og handel vil stå i fare for nedleggelser. Namsskogan har pr i dag en solid tjenesteytende sektor (tertiær), med bl.a. 4 kolonialbutikker og bensinstasjoner, byggvaresenter, 4 kafeer, blomsterbutikk, frisør, rørlegger m.v. De fleste av disse opplever store sesongvariasjoner, men er avhengig av en stabil kundemasse for å forsvare sin drift gjennom hele året.

En svakere kommunal økonomi. Kommunen har så langt hatt en god økonomi. Likevel er inntektssystemet lagt opp slik at en videre nedgang i folketall over tid vil svekke den kommunale økonomien, og dermed mulighetene for å opprettholde et solid

tjenestetilbud med god kvalitet.

Bosetting og etablering handler i stor grad om bolyst og boglede, der begrepet bokraft kan brukes. Det er sammensatte og komplekse forhold, som avgjør om folk velger å bo på en plass. Likevel er det en del grunnleggende forhold, som bl.a:

- Arbeid og tjenester
- Bolig og nærmiljø
- Sosialt nettverk
- Kultur og estetiske forhold

Hvis folk skal trives og bli boende er de avhengig av inkludering og sosiale nettverk. Mange kan få det gjennom eget engasjement og initiativ i f. eks lag og foreninger.

Samtidig kan det være krevende for noen å bli inkludert i etablerte sosiale nettverk, og kommunen bør utvikle en bevisst strategi i.f.t inkludering og toleranse. Dette er noe kommunen er godt i gang med i forbindelse med ansettelse av en egen prosjektleder for bosetting i kommunen.

Hvordan kan vi i Namsskogan skape et inkluderende samfunn og ta vare på innbyggerne slik at trives og blir boende i kommunen?

Bosetting handler også om tilgang på **boliger** av god standard. Det har vært en utfordring da boligbygging i privat ”regi” nærmest har vært fraværende.

Kommunestyret ga i 2009 og 2010 250.000 kr i tilskudd til innbyggere som bygget egen bolig. I tillegg ble en del tomter frigjort og stilles gratis til disposisjon. Tilskuddet ble redusert og etter hvert fjernet.

Hvilke virkemidler kan stimulere til økt boligbygging i privat regi?

**Namsskogan
Kommune**

Ekskludering hemmer utvikling - inkludering fremmer utvikling

Det å ha en meningsfull jobb å gå til, det å oppleve å bli inkludert i fritidsaktiviteter og det å være en del av et positivt sosialt felleskap er grunnleggende for å trives på en plass. I Namsskogan har vi mange gode muligheter for å inkludere innbyggere og innflyttere. Samtidig kan det oppleves vanskelig å få innpass i sosialt felleskap hvis man ikke har spesielle fritidsinteresser. Det er derfor viktig at kollegaer, naboer, lag og foreninger i samarbeid med kommunen utvikler et inkluderende samfunn.

Omdømmebygging er et viktig virkemiddel for å tiltrekke seg positiv oppmerksomhet og interesse for bosetting og etablering. Omdømmebygging ble etter 2010 trukket frem som et fokusområde for årene framover, men omdømmebygging er et langsiktig arbeid som må bygges innenfra og utover. Hvis omdømmebygging skal ha noen effekt er det viktig at det implementeres i hele den kommunale organisasjon, i næringsliv og generelt blant folk flest. Frem imot 2020 har nok dette fokuset bleknet en del, noe vi bør ta tak i.

En mulighet er å bygge på det at Namsskogan kommune har blitt en nasjonalparkkommune. Målet med medlemskapet er bruke merkevaren til å stimulere til økt lokal verdiskaping og representere en bedre mulighet for lokal næringsutvikling.

Hvordan kan vi bygge et godt omdømme i og for kommunen?

Namsskogan kommune bruker svært mye ressurser på tjenestene. Samtidig ser vi at det er krevende å rekruttere fagkompetanse. På noen tjenester kan det inngås interkommunalt samarbeid, mens de aller fleste fagstillingene er knyttet til skole, barnehage, helse og omsorg. Når kommunen har mye ressurser er det naturlig at disse brukes på innbyggerne d.v.s å

**Namsskogan
Kommune**

etablere et best mulig tjenestetilbud. Kvalitet på tjenester handler ikke bare om penger, men like mye om kompetanse, innstilling, motivasjon, ledelse og organisering/strukturer. Det er derfor viktig å ha fokus på tjenesteutvikling og kvalitetsutvikling, slik at gode tjenester blir et fortrinn for Namsskogan kommune.

En svært omfattende infrastruktur er svært krevende når det gjelder vedlikeholdskostnader framover i tid. Dette er en infrastruktur som i utgangspunktet er bygd ut på 1970-80 tallet da folketallet var opp mot 1.800 innbyggere.

3.2.2 Skole og barnehage

Forskning viser at man allerede i barnehagealder kan forutse hvilke barn som vil havne i risikogruppen for frafall i videregående opplæring. Det er viktig med tidlig innsats med sikte på å forebygge og forhindre at barn blir skoletapere og faller utenfor videregående opplæring og deretter arbeidslivet. For å opprettholde og videreutvikle kvaliteten på barnehagetilbudet er det viktig å beholde tilstrekkelig pedagogisk bemanning i barnehagene.

En annen utfordring er å overføre barnehagepersonalets kunnskaper til grunnskolen, slik at det enkelte barn får en optimal skolestart.

Lave fødselskull over tid får konsekvenser for drift av barnehage og skole. Selv om bosetting av flyktninger i perioden 2015-2017 har bidratt til at barnetall/elevtallet ikke har gått ned så mye som forventet de siste årene, ser man at elevtallsutviklingen er negativ. Det totale elevtallet i kommunen forventes å gå ned fra ca. 87 elever i skoleåret 2019/20 til ca.80 elever i skoleåret 2024/25.

Fordi det er de laveste klassetrinnene som er små, og fordi det med dagens demografi ikke kan forventes at det fødes mer enn +-7 barn pr.år, ventes det at elevtallet fortsatt vil gå ned noen år fremover, og stabilisere seg på ca.70 elever. Med dagens barnehage og skolestruktur, vil en stadig større andel driftskostnader være knyttet opp mot drift av bygninger, samtidig som det blir færre elever/barn å fordele kostnadene på. Nedgangen i elevtall vil også føre til at det blir behov for færre ansatte i skolene. Allerede små og sårbare fagmiljø vil bli enda mindre.

Samfunnsutviklingen med digitalisering både av arbeid og sosialt samvær, gir barnehager og skoler nye muligheter og nye utfordringer. I 2017 kom det ny rammeplan for barnehagen og i 2018 ble ny bemanningsnorm lovfestet (lov om barnehager §17,18 og 19). I 2020 skal en fornyet utgave av læreplan for grunnskolen tas i bruk og fra 2025 er krav til kompetanse for undervisning skjerpet inn.

For skolene i Namsskogan, betyr det at en del av de ansatte som i dag har godkjent kompetanse, ikke lenger vil ha det. Alt dette krever et høyt fokus på etterutdanning og videreutdanning for alle ansatte. Det kan også bli behov for ekstraordinære tiltak for å rekruttere nødvendig kompetanse.

Det er særdeles viktig at Namsskogan kommune har fokus på å bevare et stabilt og godt tjenestetilbud innenfor barnehage og skole også i årene som kommer. Selv om antall elever blir noe lavere, er det viktig at de barn/elever vi har, får minst like godt barnehage- og skoletilbud som resten av landet. Det betyr gode lokaler tilpasset de krav rammeplan og læreplan setter, godt kvalifiserte ansatte og utstyr og arbeidsverktøy iht. til fremtidens krav.

Når Namsskogan kommune bosatte flyktninger, fulgte det med et stort ansvar. Innbyggere med en annen bakgrunn enn norsk, mangler det sosiale nettverket de trenger for å kunne finne sin plass i det lokale arbeidsmarkedet og bli inkludert som en naturlig del av befolkningen i kommunen.

Selv om alle vil være ferdig med introduksjonsprogrammet og har tatt norskprøve og prøve i samfunnskunnskap i løpet av 2020, må det være et ekstra fokus på denne gruppen også videre.

Flere mangler kompetanse på grunnskolenivå, og har iht. Opplæringsloven §4 rett til grunnskole for voksne. Det er etablert grunnskoleopplæring for voksne på voksenopplæringen i perioden 2019-2022

Barnehage:

Aktivitetene som planlegges og gjennomføres i en barnehage er regulert i barnehageloven m/forskrifter, rammeplan for barnehage og nasjonale satsingsområder. Forskning viser at opplevelsene og erfaringene barn får i tidlig alder har stor betydning. Med bakgrunn i dette er det mye større fokus på kvalitet i barnehagene. Dette er et nasjonalt fokus og kommer godt fram i ny rammeplan for barnehager. Det som tidligere var noe vi burde gjøre, er nå noe vi skal gjøre.

Rammeplanen for barnehagens verdigrunnlag sier om barn og barndom at: *«Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv. Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn, jf. Grunnloven §104 og barnekonvensjonen art.3nr.1. Dette er et overordnet prinsipp som gjelder for all barnehagevirksomhet».* Videre heter det i barnehageloven.

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.

Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering».

For å kunne gi tilstrekkelig kvalitet i barnehagetilbudet, må barnehagene ha en faglig kompetent og stabil bemanning, og gode økonomiske vilkår slik at det kan legges til rette for flere treff mellom barna på dagtid og faglige møter på kveldstid for ansatte. Det er samtidig en krevende øvelse å klare å skaffe den kompetansen som bemanningsnorm og pedagognorm krever.

I Namsskogan kommune har vi små barnehager med små barnegrupper og personalgrupper. Dette gjør det krevende både å ha et godt fagmiljø på den enkelte barnehage og ha en god nok sosial læringsarena for alle barna. Det er delvis stor sprik i alder på barna i den enkelte barnehage, noe som gjør det krevende å legge til rette for aldersrettet pedagogisk aktivitet for det enkelte barn.

Barnehagene vil også være sårbare på bemanning om vi får noe fravær.

Kompetanseheving er en viktig faktor for å kunne tilby best mulig barnehagetilbud i kommunen. Det skaper motivasjon og engasjement hos de ansatte. Barnehagene i Namsskogan er en del av et kompetansenettverk for alle barnehagene i Indre Namdal. Barnehagenettverket jobber med sentrale tema som kommer fra utdanningsdirektoratet, erfaringsdeling mellom kommunene i Indre Namdal samt kompetanseheving opp imot høyskoler og universitet.

Barnehagene i Namsskogan er med på et utviklingsarbeid i samarbeid med skolene i Namsskogan og skrivesentret ved NTNU. Grunnlaget var i utgangspunktet dårlige resultater på nasjonale prøver i skolen,

men vi ser at vi er nødt til å se litt større på det å inkludere barnehagen også for å ivareta alle overganger til det beste for barna. Det beste for barna er det vi jobber for.

Hvordan kan vi organisere skole – og barnehagetilbudet vårt slik at vi får et best mulig læringsmiljø og sosialt miljø for våre barn?

3.2.3 Barnevern og PPT

Det er et interkommunalt samarbeid på Pedagogisk Psykologisk Tjeneste (PPT) og barnevernstjenesten, hvor Grong kommune er vertskommune.

3.2.4 Helse og omsorg

Helse og omsorg

De fleste utviklingstrekk og framskrivinger tyder på at morgendagens brukere blir flere enn tidligere. De vil være i alle aldersgrupper og ha et mer sammensatt omsorgsbehov. De siste 20 - årene har tallet på eldre brukere økt. Veksten har vært størst blant de som er under 67 år, med fokus på langvarige og kroniske sykdommer, funksjonsnedsettelse og psykiske og sosiale problemer. (Stt.mld 29, Morgendagens omsorg 2012 - 2013.)

Det stilles stadig større krav til kommunenes omsorgstjenester. Reformen «Leve hele livet» skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger, ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene.

Hva skal til for å sikre at vi kan rekruttere god fagkompetanse?

**Namsskogan
Kommune**

Folkehelse og forebyggende arbeid

God helse er mer enn fravær av sykdom – helse er å mestre og ha overskudd til å klare hverdagens små og store krav. De overordna målene for folkehelsearbeidet er flere leveår med god helse og reduserte helseforskjeller.

Temaet i folkehelseprofilen for 2020 er:

Sosialt bærekraftige samfunn handler om samfunn preget av tillit, trygghet, tilhørighet og tilgang til goder som arbeid, utdanning og gode nærmiljø. Gjennom planprosessene kan kommunen legge til rette for en sosialt bærekraftig samfunnsutvikling.

Frem til i dag har sosiale forhold fått mindre oppmerksomhet enn de to andre dimensjonene i FNs bærekraftsmål - miljø og økonomi, se figur 1. FN er tydelig på at også sosiale forhold er en viktig del av bærekraftsmålene.

Folkehelsearbeidet har mye til felles med den sosiale dimensjonen i FNs bærekraftsmål. Både sosial bærekraft og folkehelse handler om å fremme en samfunnsutvikling som:

- Setter menneskelige behov i sentrum.
- Gir sosial rettferdighet og like livssjanser for alle.
- Legger til rette for at mennesker som bor i lokalsamfunnet, kan påvirke forhold i nærmiljøet og ellers i kommunen.
- Legger til rette for deltakelse og samarbeid.

Planlegging som virkemiddel

**Namsskogan
Kommune**

I de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging for 2019-2023 legger regjeringen vekt på at kommunene skal planlegge for å skape en bærekraftig samfunnsutvikling, sikre sosial rettferdighet og god folkehelse.

Helse er ikke bare et resultat av individuelle forhold og levevaner, men påvirkes også av levekår og strukturelle forhold som inntekt, arbeid, oppvekst, utdanning, bo- og nærmiljø. Planlegging gir kommunen mulighet til å omfordele slike påvirkningsfaktorer.

3.3.5 Næringslivet

I samfunnsplanleggingen skal det søkes å få fram og utvikle de kvaliteter og fortrinn Namsskogan – samfunnet har. Dvs. å få fram det spesielle og særegne med vår plass, og hva vi kan få til som ingen andre kan.

Namsskogan kommunes utfordringer for framtiden

- Stor geografisk utstrekning – mange sentra – kommunesammenslåing
- Passivitet – det forventes at ”kommunen” skal ordne opp
- Preget av fraflytting – det er ikke nok arbeidsplasser/for ensidig arbeidsmarked
- Lavt folketall – utviklingen er urovekkende
- Liten privat husbygging pga. høye kostnader
- En liten kommune som er sårbar ovenfor storsamfunnets krav
- Høy lånegjeld – kommuneøkonomien forverres ved evt. Rentehopp
- Sårbare primærnæringer (rovdyrproblematikk, lite miljø, generasjonsskifte m.v)
- Rekruttere og beholde folk med tilstrekkelig kompetanse

**Namsskogan
Kommune**

- Få ildsjeler i lag og foreninger som kan bli utbrent
- Svært få nyetableringer i næringslivet
- Båndlegging av områder

Namsskogan kommunes sterke sider

- Gode oppvekstvilkår for barn og unge
- Store uberørte naturområder, ren luft – mulighet for større utnyttelse i ulike sammenhenger
- God kommunal økonomi – godt offentlig tjenestetilbud– lave kommunale avgifter
- Reiselivsnæring med store og gode utviklingsmuligheter
- Oppgående bygge og anleggsbransje
- Godt samarbeid i Indre Namdal
- Oversiktlig organisasjon.
- Godt og allsidig kulturtilbud som styrker bolysten i kommunen
- Meget gode vilkår for eldre.
- Bredbåndsutbygging gir fiber til alle.
- E6 og jernbane går gjennom kommunen.

Kommunen har frisket opp satsningen på næringslivet med å opprette et eget næringsselskap, Namsskogan utvikling AS. Selskapet skal være førstelinjetjenesten i næringsarbeidet til kommunen. Kommunen har aksjemajoriteten i selskapet med 51% der næringsaktørene har 49%. Selv om kommunen har aksjemajoriteten skal bør kommunen ha en tilbaketrukket rolle i næringsselskapets styre.

**Namsskogan
Kommune**

Næringsselskapet har som første oppgave og igangsette rullering av kommunens næringsplan.

Hvordan kan vi sammen bidra til et blomstrende og ekspansivt Næringsliv?

3.2.6 Landbruk og utmark

Kommunen har en liten og sårbar landbruksnæring.

Flere har i den senere tid vist vilje til å satse på landbruket. Kommunen må bidra til å støtte opp om investeringer og ny-satsing innenfor gjeldende regelverk for tilskudd.

Rovdyrproblematikken har de siste åra blitt svært utfordrende for beitenæringa (sau og rein).

Dette er som følge av en nasjonal politikk, som vi sannsynligvis må forholde oss til i åra framover. Likevel må kommunen på en aktiv måte bidra til at skadevirkningene blir redusert mest mulig.

Kommunen har store utmarksressurser som forvaltes av større grunneiere. Det er viktig at det utvikles størst mulig lokal verdiskaping av disse utmarksarealene, samtidig som tilgjengeligheten for allmennheten er god.

Namsskogan kommune er en del av et sør-samisk kjerneområde noe som fører til at arealforvaltning må ta hensyn til reindriftas behov. Samhandling og dialog mellom ulike interesser må være et fokusområde fremover i forbindelse med rullering av arealplan.

I en utmarkskommune vil jakt, fiske og friluftsliv være viktig i.f.t trivsel og bolyst. Derfor er det viktig å tilrettelegge for økt bruk av naturen gjennom ulike tiltak bl.a. i samarbeid mellom kommune og fjellstyret.

**Namsskogan
Kommune**

3.2.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen er utsatt for potensielt alvorlige hendelser særlig knyttet til stor trafikk på jernbane og veg. Med stadig økende trafikk og dårlig standard på veg og jernbane kan vi anta at det vil oppstå alvorlige ulykker, som er svært krevende å handtere. Vi kan også anta at klimaendringer og ekstremvær vil føre til uventede og alvorlige hendelser.

Namsskogan kommune har en kriseplan og risiko og sårbarhetsanalyse som må rulleres. Vi har en oppgående kriseledelse og psykiatrisk omsorgsteam, som er trent i å håndtere ulike krisesituasjoner, som kan ramme innbyggerne. Brannvesenet har høy kompetanse og er utstyrmessig kraftig oppgradert de siste åra. Likevel er det viktig å ha både administrativ og politisk fokus på dette slik at det avsettes tilstrekkelig ressurser.

3.2.8 Kommunen som organisasjon – framtidig kommunesammenslutning?

Vi ser stadig en utvikling der kommunene som organisasjoner arbeider med etikk, holdninger og omdømme. Som en del av dette er informasjon og kommunikasjon viktige nøkkelbegrep. Et godt omdømme vil være et konkurransefortrinn både for næringslivet og kommunen som samfunnsutvikler. Vi vil også se at kompetansutfordringene blir store framover, spesielt innenfor helse, omsorg og skole. I takt med samfunnsutviklingen og stadig nye forventninger, standarder og lovkrav vil endringskompetanse bli verdsatt. Konkurransen om arbeidskraft vil bli sterk, og derfor er det viktig at Namsskogan kommune kan være konkurransedyktig på fagmiljø, arbeidsoppgaver, arbeidsbetingelser, arbeidsmiljø og kompetanseutvikling.

Tiden for kommunesammenslåing er nødvendigvis ikke forbi selv om presset er noe mindre nå enn for noen år siden. Namsskogan kommune må vise at vi kan stå som egen kommune ved å sikre god utvikling og drift

av kommunen gjennom et godt forankret planverk. Gode interkommunale samarbeid vil også være avgjørende for om Namsskogan kan gå videre som egen kommune.

4.0 REGIONALE STRATEGIER OG PLANER

Region Namdal utarbeidet i 2018 en [Namdalsstrategi](#) for perioden 2018-2025.

Følgende målsetninger er oppført:

- God politisk samhandling og nettverksbygging
- Moderne infrastruktur i Namdalen
- Nærhet til likeverdige og gode helsetjenester. Folkehelse i alt vi gjør
- Gode vilkår for verdiskaping og arbeidsplasser
- Et kompetent og offensivt arbeidsliv
- Namdalens historie og kultur bygger på stolthet og identitet

Gode målsetninger som bør følges opp av den enkelte kommune.

Trøndelagsplanen 2019-20230

[Trøndelagsplanen](#) har et langsiktig tidsperspektiv og definerer regionens felles overordnede mål fram mot 2030. Trøndelagsplanen ble vedtatt av fylkestinget i desember 2018, og skal være førende for alle andre planer og strategier for Trøndelag.

Trøndelagsplanen 2019-2030 har tre temaområder:

**Namsskogan
Kommune**

- Bolyst og livskvalitet
- Senterstruktur og kommunikasjoner
- Kompetanse, verdiskaping og naturressurser

I tillegg har planen flere gjennomgående tema, som livskraftige distrikter, folkehelse og klima, miljø og det grønne skiftet. Bærekraft er en overordnet føring.

Trøndelagsfylkene har hatt felles fylkesplan i en årrekke. Dette er første Trøndelagsplan som ny, samlet fylkeskommune. Planprosessen har involvert en lang rekke aktører i Trøndelag, og arbeidet har vært på agendaen i mange møter og ulike fora for å sikre god regional forankring av mål og prioriteringer.

5.0 NASJONALE FØRINGER

Etter hvert kommunestyrevalg må kommunestyret behandle og vedta ny planstrategi for kommende 4 års periode. Til dette arbeidet utarbeider regjeringen en lang rekke med nasjonale forventninger til kommunenes planlegging.

Andre nasjonale føringer kommer igjennom statsbudsjett, lover og forskrifter, rundskriv, veiledninger osv.

FNs bærekraftsmål. Målsetninger som regjeringen har som forventning til at kommunene tar hensyn til i sin planlegging.

De 17 målene er:

- Utrydde alle former for fattigdom i hele verden
- Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk
- Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder

**Namsskogan
Kommune**

- Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle
- Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling
- Sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle
- Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris
- Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle
- Bygge robust infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon
- Redusere ulikhet i og mellom land
- Gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige
- Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre
- Handle umiddelbart for å stoppe klimaendringene og bekjempe konsekvensene av dem
- Bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling
- Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold
- Fremme fredelige og inkluderende samfunn med sikte på bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer
- Styrke gjennomføringsmidlene og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

**Namsskogan
Kommune**